

הצעות למשרות-הלימוד הבאות לצעירים או צעירות שסיימו את שרותם בצה"ל והנם בגיל של לא פחות מ-20 ולא יותר מ-25, בגוגי בית-ספר תיכוני.

1. עורך-משנה, כיתוב (מדור במדינה): השכלה כללית טובה, ידיעה מושלמת של השפה העברית, התמצאות במאורעות מדיניים וחברתיים בישראל.
  2. עורך-משנה, כיתוב (מדור מכל העולם): השכלה כללית טובה, ידיעה מקפת של יחסים בינלאומיים, היסטוריה כללית ותהליכים מדיניים עכאניים. ידיעה מושלמת של השפה העברית, ידיעה טובה של השפה האנגלית ולפחות אחת השפות הבאות: רוסית, צרפתית, גרמנית, יהודית.
  3. עורך-משנה, כיתוב (מדור במרחב): השכלה כללית טובה, ידיעה מקפת של התהליכים המדיניים והחברתיים בארצות המרחב, רקע היסטורי ותרבותי, ידיעה מושלמת של השפה העברית, ידיעה טובה של השפה הערבית (כולל קריאה שוטפת), ידיעה בשפה הצרפתית, התורכית או הפרסית רצויה.
- ההצעה היא לקורס הנדסה חצי-שנתי בעבודה חצי-יומית מעשית, בשכר סמלי, המועמד יצטרך לעבור בחינה מקיפה ולחתום, עם התקבלו, על התחייבות לעבוד משך 3 שנים במערכת העולם הזה, באם יירש לעשות זאת בתום הקורס. במקרה זה תהיה העבודה מלאה, במשכורת מקצועית.

הצעות, בכתב בלבד, לשלוח לראש מערכת העולם הזה, ת. ד. 136, ת"א, בצירוף פרטים מלאים על דרך-החיים, רקע אישי, נסיון עד כה (אם ישנו) והתאמתו לתנאים הנ"ל.

לפותר החידון המוסיקלי

בגיליון זה מופיעה הסדרה האחרונה בחידון המוסיקלי (ראה עמוד 13). הקוראים הרוצים להשתתף בהגרלת הפרסים מתבקשים:

- א. לכתוב את התשובות לשאלות שהופיעו בכל ארבעת הסדרות.
- ב. לצרף את ארבעת התלושים המתאימים.
- ג. לשלוח את הפתרונות במעטפה שעליה תכתובה המילה: "חידון מוסיקלי" ומערכת "העולם הזה" ת.ד. 136, תל אביב.
- ד. בין הפותרים נכונה יוגרלו הפרסים הבאים: 1. כרטיס מגני חנם לקונצרטים של התזמורת הפילהרמונית הישראלית. 2. כרטיס מגני לתזמורת, במחירו הרשמי.

כנסת שלוחה אל כנסת הסיגריה המעולה - בחירת העם

ברחבת המסגד הגדול נראו הפעם יותר שוטרים מאשר בכל יום ששי אחר. הם עמדו שם, מזוינים, צעקו לנאספים להתפזר. עם קום המתפללים מכריעתם האחרונה כבר הציטופף המון רב ברחבה. בקריאות מזוגזוגות השמיעו את סיסמותיהם: „בוז לממשלה! יחיו ערביי פלסטינה! יחי החופש!”

לא היה זה מחזה זר לרחבת אל-אקסה. עשרות פעמים התרכזו כאן תושבי ירושלים הערביים לצאת בהפגנה נגד השלטונות. אלא שהפעם לא היו אלה פקידים אנגליים שהי מפגינים תבעו את סילוקם; אויב העם שי צעקו נגדו לא היה חצינו. הפעם געשה הירדן, עיר העתיקה נגד ממשלת הירדן, הממשלה החוקית המושלת עליה ועל האזור הערבי של פלסטין.

ארץ שנכבשה בכוח הזרוע. מן הירגע הראשון היה זה שידוך ביש, תושבי הגדה המערבית הביטו על בני הממלכה העברית ירדנית מדבר עלובים, חסרי-תחבובות. הם בוו להם כמו שמתיישב אנגלי בו לבן שטט כושי במעמקי אפריקה. אלא שהבדואים הבוויים היו עתה האדונים. הם אשר תפסו את המשרות הנכבדות, בידיהם היתה זכות ההכרעה בכל בעיות הארץ, לרשותם עמד הירגיון הערבי.

עמאן, העיירה המאובקת והרדומה, הפכה בירה; מרכז הפעילות הפוליטית עבר מירושל לים אליה. אולם מוקד הרסן והקונגויות נשאר בירושלים; שם התרכזו כל אשר טינה בלבם נגד המשטר של עמאן. תחילה היה הכל מכוחן נגד אולטי'דו של המלך עבדאללה: ערביי פלסטין קיוו כל הזמן כי עבדאללה יפעיל את הלגיון, יחזיר לפליטים את אדמתם. במרוצת השנים, חזרה אטי'אט ההכרה כי קרב הפליטים כי אין שובם לאדמתם וזאת כל עיקר — על כל פנים לא במהרה. הפלסטינאים החלו מסתגלים לרעיון כי הגם אורחי ממשלת הירדן המאוחדת. ואז נכחו לדעת כי בעיני העברירדנים אינם אלא מסופחים. תושבי ארץ שנכבשה בכוח הזרוע. שום גני סוחים מדיניים לא יכלו לשנות את העובדה המכאיבה: חייל הלגיון נבטלוס או בבית לחם אינו, בסופו של דבר, אלא חייל של צבא-כיבוש המוכן להתגונן, במקרה הצורך, גם מפני תושבי המקום.

המאבק הערבי לרחובות. הזכות ל-בחירות דמוקרטיות לא שינתה מאומה: למרות שהפלסטיןאים עזלים במספרם (700.000) על העברירדנים (500.000) לא זכו עד עתה לרוב בבית הנבחרים. בעוד שבסניגט, בו מתממד רוב מזרחי.

תופיק אבו אל-הודה, שמונה ראש ממשלה על-ידי המלך עבדאללה באוקטובר 1951, מגר לב, בעיני הפלסטיןאים, את כל מגרעות עמו. בן משפחה עברירדנית עתיקה, הוא שונא את הנכבדים הפלסטיןאים שתמיו הביטו עליו מגבוה. בישיבה האחרונה של בית הנבחרים בעמאן, כשגוש הצירים הפלסטיןאים תבע את התפטרותו והתקיפו כמשרת האנגלים, ענה כי מוטב להם לזכור כי סוף סוף, רק הודות לצבא הערבי (הלגיון) עונכם קיימים.

הצירים עזבו את האסיפה לאות מחאה, מלשלת אבו אל-הודה זכתה בהצבעת האימוץ. הפלסטיןאים, שהבינו כי לא נשאר עוד טעם למאבק באולמות הישיבה, העבירוהו לרחובות הערים. הם גם הבינו כי אין כל סיכויים כי תביעותיהם לביטול סמכויות החירום של הממשלה (ירושם מתקופת המנדט, דומה לזו שנפלה בחלקה של ישראל) ולמתן חופש ביטוי לעתונותם, תתקבלנה.

הבעיה הגדולה: ישראל. המסקנה היתה ברורה — ולמעשה, הוסקה מזמן: ערביי פלסטין צריכים לחתור לקראת פירוד מהממלכה הירדנית, להקים מדינה עצמאית משלהם וזהו בראש וראשונה קו המופתי: כיום אין כמעט ערבי פלסטיןאי שאינו תומך בו. ממחנות הפליטים (שהוקפו מיד על ידי לגיונרים בצירוף צבאי מלא) ועד לכפרים הירדניים מתפשטת בשיטתיות התעמולה לפיצול הבעיה הגדולה, שרק מעטים מבין הפלסטינאים מפנים לה עתה תשומת לב, היא שאלת יחסה של ישראל למדינה ערבית כזו. פה ושם מרחפת ההכרה כי קיומה יהיה תלוי ברצון ישראל ויש החושבים כי הסדר עם ישראל עלול להיות לא יותר גרוע מזה שהיה עם הירדן, כל עוד יובטח קיום עצמאי. איש, כמובן, אינו מעז עדיין להגיד זאת בפה מלא — שהרי מוקדם עדיין לדבר על דברים אלה.

גם ישראל שותקת. בעיניה אין הפגנה העיר העתיקה אלא מאורעות פנימיים של הירדן. לעת עתה מעדיפה היא להמתין ולראות מה מתבשל. האפשרות שהיא תאחר את מועד הפעולה, אבטחה, כי לפחות חלק זה של המרחב יסכים לשלום, אינה מדאיגה בייסוח את משרד החוץ שלה.

מבעד מסך החול המאבק על המאריקים

כאשר היו השילומים מגרמניה עדיין עניין של משא ומתן בין ישראל ובון, פירסם הירשבועון הקהירי אתר טאעה צילום של חצי עמוד בו הראה את מנחם בגין נואם באסיפת המחאה הגדולה של חרות בכיכר מוגרבי. מתחת לתמונה הופיעה הכותרת: „בגין נוראם בפני אסיפה נגד קבלת כסף מהגרמנים שהרגו ששה מיליון יהודים בימי היטלר זכרונם לברכה”.

בימים האחרונים חזרה נימה זו לעתונות הערבית: „אילו ידעו הגרמנים כי יבוא יום ויודשו לשלם כסף ליהודים” כתב פלסטין הירושלמי. „היו בודאי מתאמצים עוד יותר והורגים אותם עד האיש האחרון” ואילו אליוס של דמשק הרהר: „היטלר בודאי מתהפך בקברו...”

הסערה שהסכם השילומים עורר בחוגי הירגיה הערבית עולה לאין ערוך על זו שאותו הסכם עורר בארץ. הנקודות שהסבירו את חברי הלגיון לא היו שיקולים מוסריים גם לא שאות של כבוד ורגש. הם ראו בהבטחת הגרמנים שלם מיליונים לישראל פירצה רצינית בחזית השלם הכלכלי שלהם. היתה זאת גם הזדמנות טובה להזק את קשרי הלגיון הרופים בפעולה משותפת שלא תדרוש קרבות. **אריצות ערב מוכנות.** לפי דעתם, היתה זאת גם פעולה בעלת סיכויים טבעיים רבים להצלחה — הן תמיד היו הגרמנים שונאי יהודים. „בגלל סיבות שונות, אין הגרמנים מסוגלים, לעת-עתה, לחסל את ישראל” הכריז עלי אל-חוספי, איש עסקים עיראקי מפורסם, שנשלח כראש משלחת ארצו לבון על מנת לפעול נגד אישור הסכם השילומים. על כן, לדעתו, חייבת גרמניה לתמוך במדינות ערב, המוכנות — ומסוגלות — לחסל את ישראל.

משך שבועיים הראו משלחות הארצות הערביות בבון פעילות קחתנית. עתונים גרמניים מלאו ידיעות עוינות על ישראל, מאמר רים ראשיים הציגו את דרישות הערבים כדרך יחידה לשמירת הכבוד הגרמני. אחדים אף הציגו להפוך את הקערה על פיה, לדרוש מיראשלי פיצויים בעד ההפצצות הכבדות ושאר נזקי מלחמת העולם השנייה שנגרמו לגרמניה „לפי דרישת היהודים”.

בכל זאת, לא הצליחו המשלחות הערביות להשיג את מבוקשן: הצהרה רשמית (או לא רשמית) מממשלת בון כי תבטל, או לכל היותר פחות תדחה, את הסכם השילומים. גנרל מוחמד נג'יב, שכל הפעילות הזאת שימשה לו צעד ראשון בחידוש ההשפעה המצרית על הלגיון, כינס את הועדה הפוליטית, העביר החלטה לשלוח אולטימטום לבון.

אם ממשלת בון לא תימנע מביצוע הסכם השילומים, קבע האולטימטום, „תראנה, בזה המדינות הערביות מעשה המתנגד ליחס יידידות ולגיטרילות (במלחמה הקיימת עדיין בין לבין בישראל)”. איום הערבים: הפסקת יחסי המסחר עם גרמניה המערבית ברגע שיאושר ההסכם על-ידי בית-הנבחרים הגרמני. **גם ישראל מסכימה.** התרעומת נגד ההסכם בקרב הגרמנים גברה. לרגשות האנטי-יהודיות הקודמות נוספו עתה מגיעים מס, יים ממשיים. „הערבים היו תמיד ידידנו, כתב עתון דתי בשוטרט. „שעה שהעולם היה כולו נגדנו, והעשייתנו היתה הרוי, טיפחו הערבים יחסי מסחר עמנו.” בעיקר התקוממו אלי התעסיה; השוק הערבי תפס בשנים האחרונות מקום חשוב במשק היצוא הגרמני והיתה להם גם תקוה להוציא לחלורטין מתחום המסחר הבריטי.

הפעם נענתה ממשלת אדנאור. „אין זאת אומרת כי שינינו את דעתנו בדבר ההסכם”, הודיע דוברו. „אלא שלדעתנו ישנה הצדקה מסוימת בתביעת הערבים כי השילומים יהיו קשורים בתשלום פיצויים לפליטים הערביים על-ידי ישראל”.

ישראל הודיעה כי גם היא מסכימה לקשור את השילומים בתשלום פיצויים לפליטים — בתנאי שהערבים יסכימו לקשור את כל העניין בכריתת שלום עם ישראל.

המצב, לכאורה, מסובך ללא מוצא של פשרה. אך, למעשה, עלולים הערבים להסתפק בפחות מדישתם המלאה. למשל: אם גרמניה המערבית תתן להם אשראי לזמן ארוך ותוודיע כי הוא נכלל במסגרת השילומים לישראל.

הירדן שתי גדות לירדן

מטותיה של ירושלים העתיקה געשו. כל התנויות היו סגורות, צעירים נלהבים עברו והודיעו על ההפגנה הגדולה שעמדה לצאת ממסגד-אל-אקסה בתום תפילת הצהרים.